

1.1.2020, Telecí, Nový rok

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. (Ž 72, 1–2) Amen

PÍSEŇ 158 samému bohu sláva

VSTUPNÍ MODLITBA

Svatý Bože, všechna očekávání proroků i věrných v Izraeli se naplnila ve tvém Synu Ježíši. Nemusíme již marnit čas hledáním a čekáním jiného. Náš Pán a tvůj Mesiáš je tu s námi. Děkujeme za víru a poznání, že žádné naše starosti, bolesti ani strachy mu nejsou cizí.

I dnes se z toho radujeme velikou radostí a obracíme se k tobě s dychtivým očekáváním na tvé Slovo. Dej, abychom pod jeho mocí ochotně vyznali své viny a přijali tvé odpuštění. Pohlížej na nás milostivě pro oběť svého Syna na kříži. A dej nám již dnes okusit něco z radosti a slávy jeho vzkříšení a kralování. Ve svém Duchu svatém nás obrať ve víře k sobě. Amen

1. ČTENÍ Iz 61, 1-3

PÍSEŇ 161 tebe, bože, chválíme,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, prosíme tě, uč nás, abychom svobodu od tebe darovanou dovedli před Bohem i před lidmi užívat. A také abychom svobodu přáli svým bližním a nikomu nic nevyčítali.

Přimlouváme se za lidi, kteří žijí ve špatných poměrech – ať už v rodinách, nebo ve společnosti, kde jsou slabší zneužíváni a je s nimi špatně zacházeno.

Prosíme za země, které si po dlouhých letech nesvobody již neumějí samy vládnout, a tak se jejich obyvatelstvo zmítá v bojích a skupinové nenávisti. Prosíme zvláště za ty, kteří jsou bezbranní.

Prosíme tě, veď nás svým Duchem svatým, abychom následovali tebe, milovali se navzájem a ve společnosti žili pravdivě a ochotně sloužili tak, jak jsi to dělal i ty.

Prosíme o mír a spravedlnost v naší zemi. Přimlouváme se za naše státníky a politiky. Dej, ať prostředky, které se shromažďují, jsou správně a milosrdně rozdělovány.

Ve tvém jménu ještě takto společně voláme k Otci tvému i Otci našemu: Otče náš, který jsi v nebesích... Amen

POSLÁNÍ Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána.

V něm zapuštěte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky. (Kol 2, 6–7)

POŽEHNÁNÍ Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země. Amen

PÍSEŇ 487 amen, otče

2. ČTENÍ Lk 4, 16-21

Milí přátelé,

Ježíš šel jako obvykle v sobotu do synagogy, kde už na něj netrpělivě čekali, aby tam četl z Písma. Přeloženo do současnosti, i vy jste dnes po silvestru přišli na novoroční bohoslužby, kde určitě čekáte, co vám farář poví na Nový rok pěkného. A že toho bude.

Chudým radostnou zvěst, zajatcům propuštění, slepým zrak a zdeptaným svobodu, léto Hospodinovy milosti. Co víc si na celý rok přát a s čím jiným do něj i vstoupit. Což však zároveň znamená, že až dosud tu byli nějakí chudí, zajatí, slepí a zdeptaní. Byli tu, aby se tu mohl objevit on, Duchem Božím pomazaný Ježíš a říct jim, že chudí opět naleznou radost a potěšení, zajatí, že budou propuštění, slepým se vrátí zrak a zdeptané propustí na svobodu. Co víc si od Pána Ježíše přát a s čím jiným přicházet i do společných shromáždění, abychom právě tohle mohli slyšet.

Jenže má to háček. Pán Ježíš by to uměl, prostě vyhlásil léto Hospodinovy milosti a věci a lidi se dali ne hned, ale do pořádku. Umíme to i my? Co když to platí i pro nás, kteří jsme ještě před týdnem slavili narození Krista, že spolu s ním by mělo přijít i všechno to výše vypovězené. A chce to po nás Pán Ježíš? Nebo je to jen a jen na něm, čerstvě pomazaným vyšší formou Boží přítomnosti, přímo

jeho Duchem. Ale co když to chce i po nás, jeho následovnicích a v něj i přímo věřících? Ne snad abychom vyhlašovali něčí léto, ale ty chudé, zajaté, slepé i zdeptané máme přece všude kolem sebe.

A nemusí to být doslova, stačí se podívat. Vždyť chudí nejsou dnes lidé jen materiálně či ekonomicky nebo finančně, naopak se lidé mají možná až příliš dobře, a kromě zdraví jim snad ani nic jiného nechybí. Ale ta radostná zvěst, to evangelium se přece týká a mělo by se týkat všech, ne kdo o to stojí, i když to asi taky, ale všech těch, kdo strádají například samotou, chybí jim v životě nějaká myšlenka či hledají odpovědi na otázky, které si sami kladou nebo jim je klade sám život. Ano, jsou mezi námi i takoví, stačí jim chvíli naslouchat, jejich trápením, jejich životním přemítáním, jejich strachům i obavám z toho, co bude. A právě těm přináší Ježíš tu radostnou zvěst, že v tom nejsou a nemusí být sami, že je má někdo rád a že jsou tu i ti, s kým si i o tom mohou i jen chvíli popovídat.

A teď co je ta svoboda, kterou Ježíš vyhlašuje zajatcům a propouští na ni zdeptané. Je to svoboda od, od Boží pomsty, že by nás mohl někdo za něco potrestat a jen proto, že jsme něco udělali špatně, ode všech výčitek, co se kdy nepovedlo a hledání vin a viníků, kdo za to může. Od všeho, co nás trápí a s čím si nevíme rady, od strachu z neúspěchu, nezdaru či jiných nedostatků. Obav z přicházející změny.

K čemu. Co je tou svobodou, na kterou propouští sám Ježíš. Především jeho evangelium, radostná zvěst o tom, že každý z nás může začít od znovu, nenechat se ničím trápit ani soužit, ale dovolit si ten luxus udělat tlustou čáru a začít hezky od začátku. Nenechat se deptat tím, co už bylo, nepřipomínat si neustále, co všechno a koho odvedlo od toho, kde bych ho i já chtěl mít. Od nesvobody ke svobodě i když jen zdánlivé, od trápení a stesku po lepších časech k těm skutečně lepším, které jen zatím nejsou tolik vidět. Od toho, co bylo, k tomu, co je.

Jak. Jak to i my máme udělat, aby se vrátilo, co jsme kdy ztratili, všechny ty staré pořádky. Zajetí i zdeptání, zkrátka všichni, kdo čekají na to, až i jim bude vyhlášen nový počátek všech věcí a budou moci začít znovu bez bázně a beze strachu, dostanou šanci, kterou jsme my i oni tak trochu poztráceli. A proč, jak praví klasik, asi víme. Protože by to bylo dobré, navíc bychom si to tak přáli, abychom i my dostali možnost začít znovu a třeba i jinak, v milosti, osvobození od věcí dávno minulých směrem k novému počátku.

A kdo. Ježíš celou dobu mluví o sobě, on je ten pomazaný Mesiáš, Pán a Král, který přináší, co tu tak dlouho chybělo, slovo o Boží milosti pro všechny lid, zvláště ten zpustošený. A říká to těm, kdo ho až nábožně poslouchali, kdo na jeho slovo i čekali. Ale hlavně říká to, co chtějí všichni slyšet, že jsou jim odpuštěny všechny

hříchy, a především od něj dostávají kýženou svobodu, po které tak dlouho toužili a na kterou i čekali. A protože to Ježíš vzal tak trochu celé na sebe, a jen nechal naplnit, co už stejně kdysi bylo sepsáno, tak se i od něj očekává, že co říká, bude i platit a všichni se takřka najednou budou mít dobře. Všude bude díky Hospodinově moci a milosti hojnost a nikdo se už nebude ničím trápit. Jak moc bychom si to přáli i my všichni, aby se právě toto splnilo a naplnilo. A jak moc bychom si přáli, aby nám to někdo řekl.

Ale i na Ježíše musel přijít Duch Hospodinův, aby mohl všechno to, co jsme si tu tak vysnili, a nakonec mu to bylo i dáno. Co potřebujeme my, jeho posluchači. Jen na něj nevěřicně koukat a divit se jeho slovům nebo snad ještě něco jiného. Potřebujeme především slyšet, a to nejen akusticky či rozumět tomu, co nám ten druhý říká, ale slyšet, co pro nás má a co nám nabízí sám Ježíšův Duch, který přichází až k nám, aby nás mohl potěšit a povzbudit. Jednak že je nám odpuštěno úplně všechno a jednak že i my můžeme odpouštět těm druhým a být tak sami nositeli radostné zvěsti o Boží přítomnosti, která je tu úplně pro všechny. Potřebujeme slyšet, že tu ani my nejsme nadarmo, ale i s námi má Bůh ještě své plány a Pán Ježíš nakonec taky.

Někdo ho stačí jen poslechnout. Už protože se to už plní, už nyní nastává ta chvíle, ten okamžik, to léto milosti, ten čas, kdy ve

svobodě už v podstatě žijeme, radostnou zvěst o Ježíšově narození známe, a dokonce vidíme i to, co nechceme, jak je celý ten život ve svobodě tak strašně složitý a leckdy i náročný, stále jako bychom se museli za něčím honit a nemáme chvíli klidu. Jako by nás ta svoboda spíš svazovala a my často nevěděli, kudy kam, komu a čemu dát v životě přednost, někdy se tomu říká neomezené možnosti, ale spíš jsme v té svobodě ztraceni úplně stejně, jako v dřívější nesvobodě. Když ten svět je tak strašně složitý a vidět ho vcelku tak strašně náročné, že by už mohl pomoci jen nějaký Boží zásah. Nějaké to léto milosti.

A hned by nám bylo hej. Když by se řeklo a ono by se i stalo, nikdo by moc nediskutoval ani neřečnil ani nic jiného, prostě by šel a všechno by bylo fajn. Přesně jak v tom Písmu, dnes se splnilo to, co jste právě slyšeli, všichni by v klidu seděli a oči všech by se upíraly jen na toho jednoho, který by jim to všechno tak pěkně vyložil. Žádný strach z toho, co přijde, žádné temno, natož peklo, nic, co by mohlo narušit náš klid, řád a pořádek, naše úspěchy i dobré počiny, jen mír a pokoj.

Život je však plný překvapení. Někdy se stane něco nečekaného, co nám ho dokáže obrátit pěkně naruby a jindy zas jen čekáme na to, co přijde. Hospodiny úmysly i cesty bývají nevyzpytatelné. Ale je to on, Hospodin a jeho Syn a jeho Duch, kdo v tom jsou spolu

s námi a nikdy, nikdy se nás nezřeknou ani nás neopustí. To jen my neustále něco či někoho hledáme, ztracené duše či doby již dávno minulé, které se však už nevrátí. Už protože i Hospodin činí všechno nové, nový počátek, nové pořádky i nové začátky. Činí to, co my jsme už možná vzdali a přináší to úplně všem lidem. A co že to je? Jeho milost a odpuštění, jeho láska a pravda pro všechny lid, která zní až neuvěřitelně, že i ta svoboda, kterou jsme tak bohatě obklopeni, nemá být překážkou pro náš každodenní růst, ale naopak novou šancí a možnostmi pro všechny. Že zkrátka žijeme v době a v čase, kdy je možné úplně všechno, jen jde o to tomu i správně porozumět.

A někde tady je i klíč k pochopení celého Ježíšova evangelia a té dobré zprávy o tom, že tou jedinou cestou je někdy jen vyznání vin a následné přijetí odpuštění. Když se i ta minulost a všechna nesvoboda, zajetí vzpomínek a toho, co bylo, hezky rozplyne v tom, co čeká na nás všechny, totiž léto milosti Hospodinovy spočívající právě v odpuštění a vyvedení na svobodu od dosavadního otroctví. Lži a nenávisti k pravdě a lásce. Co víc si přát. Jen aby mezi námi vládl klid a pokoj a my se nemuseli opravdu nikoho a ničeho bát.

Tak se toho nebojme a jděme vstříc i tomu novému roku. V radosti a naději z toho, že den a ten, ke kterému všichni s takovým očekáváním vzhlížíme.

PÍSEŇ 440 ozvi se, pane můj